

Turvallisuussuunnittelu, varautuminen vai molemmat?

Varautumisjohtaja Jussi Korhonen

24.1.2019

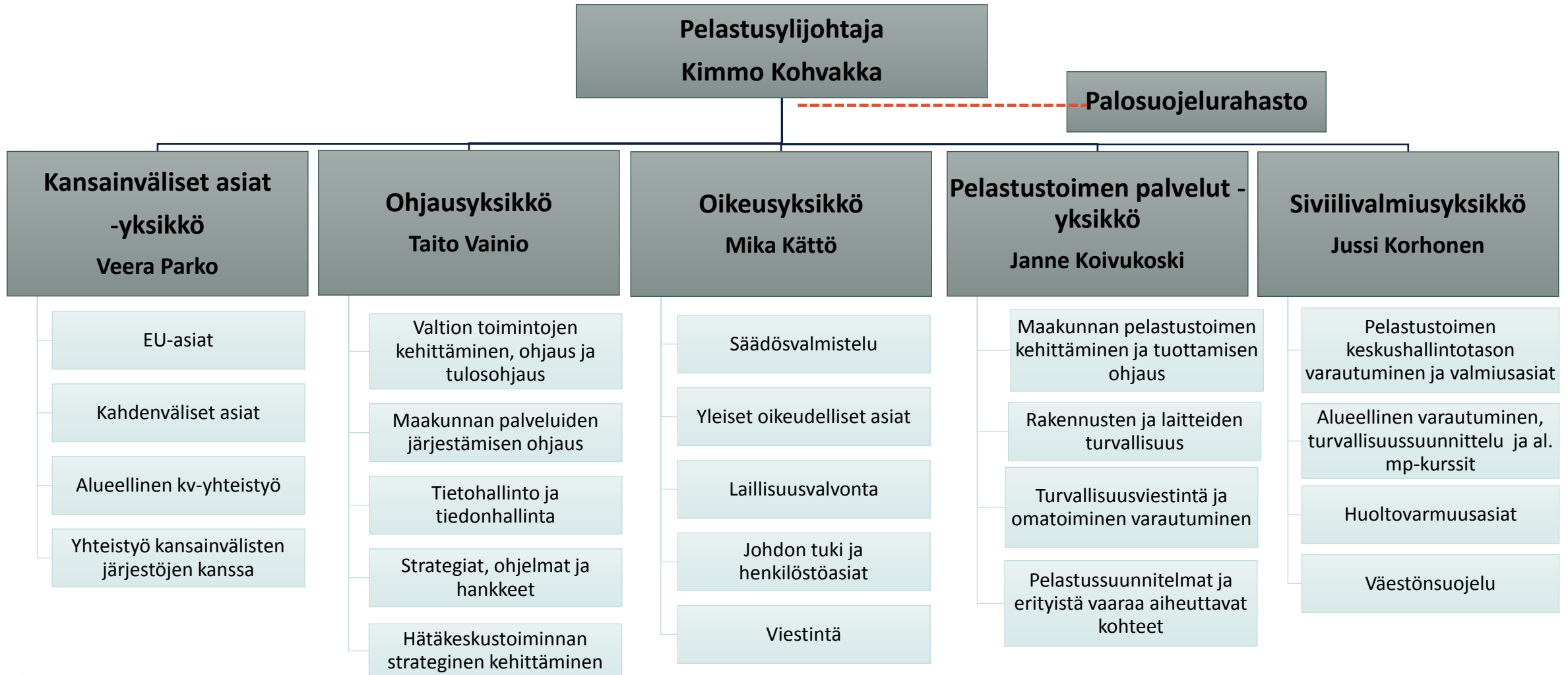

Sisäministeriön pelastusosaston tehtävät ja varautuminen

- Sisäministeriön pelastusosasto johtaa, ohjaa ja kehittää pelastustointia
 - *pelastustoimen varautuminen ja väestönsuojelu*
- PEO koordinoi aluehallinnon yhteistä varautumista poikkeusoloihin ja häiriötilanteisiin ja näihin liittyviä keskushallinnon tehtäviä.
 - *varautumisen koordinaatio*
- PEO huolehtii myös Pelastusopiston [...] toimintaedellytysten turvaamisesta ja tulosohjauksesta
 - *varautumiskoulutus*

Sisäministeriön pelastusosasto

Aluehallinnon muutokset alueuudistuksessa

- Uudistuksen yhteydessä aluehallintovirastot ja ELY-keskukset lakkaavat, perustetaan uusi valtakunnallinen Valtion lupa- ja valvontavirasto
- Aluehallintovirastoille kuuluvat varautumisen alueellisen yhteensovittamisen tehtävät sekä vastuut alueellisista maanpuolustuskursseista järjestetään uudelleen
- Maakunnille varautumisen alueellinen yhteensovittamistehtävä

Kunnat

Paikallisen osallistumisen, demokratian ja elinvoiman yhteisöjä, jotka hoitavat asukkaiden päättämiä itsehallintotehtäviä ja laissa säädettyjä paikallisia tehtäviä.

- Osaaminen ja sivistys
- Terveys ja hyvinvointi
- Liikunta ja kulttuuri
- Nuorisotoimi
- Paikallinen elinkeinopolitiikka
- Maankäyttö ja rakentaminen

Maakunnat

- Sosiaali- ja terveydenhuolto
- Hyvinvoinnin ja terveyden sekä turvallisuuden edistämisen asiantuntija
- Pelastustoimi
- Ympäristöterveydenhuolto
- Aluekehittäminen

- Alueiden käytön ja rakentamisen ohjaus
- Työ- ja elinkeinopalvelut
- Liikennejärjestelmäsuunnittelu ja joukkoliikenteen alueellinen suunnittelu
- Maaseudun kehittäminen ja lomituspalvelut

Valtio

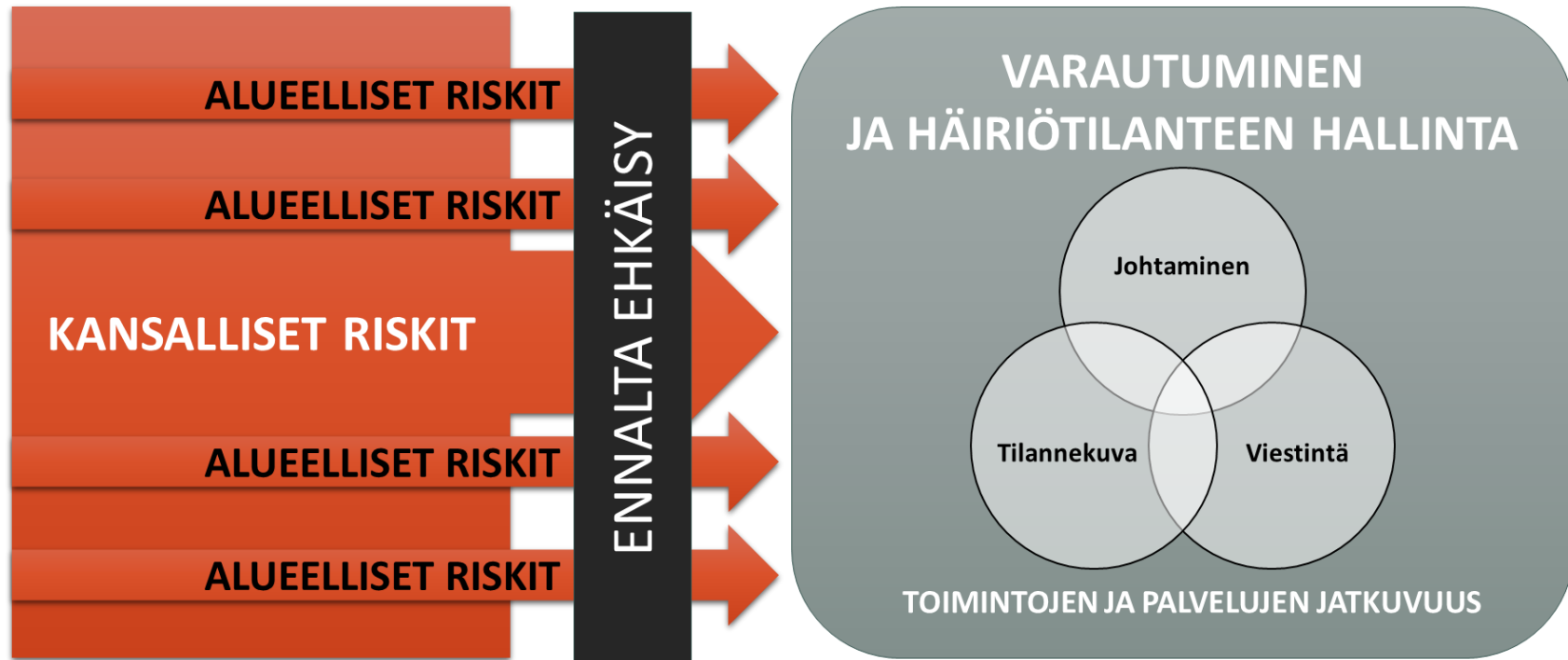
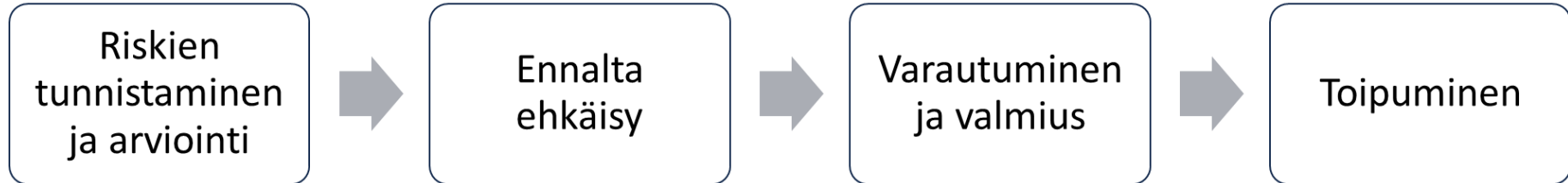

- Oikeusvaltion ylläpito ja kehitys
- Perusoikeuksien turvaaminen ja arviointi

- Turvallisuustehtävät
- Valtakunnalliset ja kv-tehtävät
- Yleinen edunvalvonta

Pikakurssi varautumiseen

ALUEELLINEN YHTEINEN VARAUTUMINEN

KUNNAT

SOTE

PELASTUSTOIMI

YMPÄRISTÖ-
TERVEYDENHUOLTO

LIIKENNE

POLIISI

RAJAVARTIOLAITOS

PUOLUSTUSVOIMAT

JÄRJESTÖT

ELINKEINOELÄMÄ

JNE.

Yhteinen varautuminen on maakunnan
toimijoiden yhteistyötä ja koordinaatiota

Varautumisen alueellinen koordinaatiotehtävä maakunnille, maakuntalakiehdotus 142 §

Maakunnan tulee huolehtia seuraavista alueella toimivien viranomaisten, kuntien, elinkeinoelämän ja järjestöjen yhteiseen varautumiseen liittyvistä tehtävistä:

Alueellinen yhteinen varautuminen ja sisäministeriön rooli

- *Alueellinen yhteinen varautuminen* kuuluu sisäministeriön tehtäviin
 - aluehallintovirastojen ja tulevien maakuntien toiminnan valtakunnallinen yhteensovittaminen, tukeminen ja arviointi
- Sisäministeriö huolehtii alueellisen yhteisen varautumisen tehtävien yhteensovittamisesta keskushallinnossa
 - varautumisen ja sen kehittämisen valtakunnallisten poikkihallinnollisten linjausten varmistaminen aluetasolla ja
 - linjausten toimeenpano valtakunnallisesti yhdenmukaisella tavalla AVlen ja maakuntien yhteen sovittaessa varautumista alueellaan.

Kansallinen riskiarvio 2018

Tunnistettut ja arvioidut uhat ja häiriötilanteet

Yhteiskunnan vakauteen liittyvät uhat ja häiriötilanteet

- Informaatiovaikuttaminen
- Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus
- Sotilaallisen voiman käyttö
- Laajamittainen maahantulo
- Isojen väkijoukkojen väkivaltainen liikehdintä
- Julkisen talouden vakava häiriö
- Rahoitusjärjestelmän vakava häiriö

Teknologian ja logistiikan uhat ja häiriötilanteet

- Sähkön saannin suurhäiriö
- Viestintäverkkojen ja -palveluiden vakavat häiriöt
- Polttoaineiden saannin vakavat häiriöt
- Logistiikan vakavat häiriöt

Terveysturvallisuuden uhat ja häiriötilanteet

- Mikrobilääkeresistenssi
- Influenssapandemia tai muu vastaava laajalle levinnyt epidemia
- Helposti leviävä vakava eläintauti
- Vaaralliset kasvintuhoojat - kasvitautiepidemia
- Elintarvikehuollon vakavat häiriöt
- Vesihuollon häiriöt

Laajat onnettomuustilanteet

- Merellinen monialaonnettomuus
- Vakava ydinvoimalaitosonnettomuus Suomessa tai Suomen lähialueilla

Turvallisuussuunnittelun tavoite: ennalta ehkäistä ja torjua onnettomuuksia ja tapaturmia, rikoksia sekä häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta.

- pitkäjänteinen, järjestelmällinen ja koordinoitu prosessi eri toimijoiden yhteistyönä,
 - yhteisen toiminnan suunnittelun ja sen perusteella toteutettava toiminta,
 - alueen toimijat sopivat verkostomaisessa yhteistyössä yhdessä ja erikseen tehtävistä toimenpiteistä tunnistettujen turvallisuusongelmien ratkaisemiseksi tai vähentämiseksi.
- Turvallisuussuunnittelulla
 - ohjataan turvallisuustyötä,
 - varmistetaan eri toimijoiden yhdensuuntainen toiminta,
 - edistetään yhteisten resurssien hyödyntämistä ja vältetään päällekkäisyydet.

Varautuminen tarkoittaa toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Alueellinen yhteinen varautuminen ja alueellinen yhteensovittaminen:

- Laaja-alaista, poikkihallinnollista, viranomaiset ja muut toimijat kokoavaa verkostomaista yhteistyötä ja sen järjestämistä
- Yhteisten varautumiseen vaikuttavien ja varautumista edellyttävien asioiden käsittelyä
- Kokonaiskäsityksen muodostamista alueen toimijoiden varautumisesta

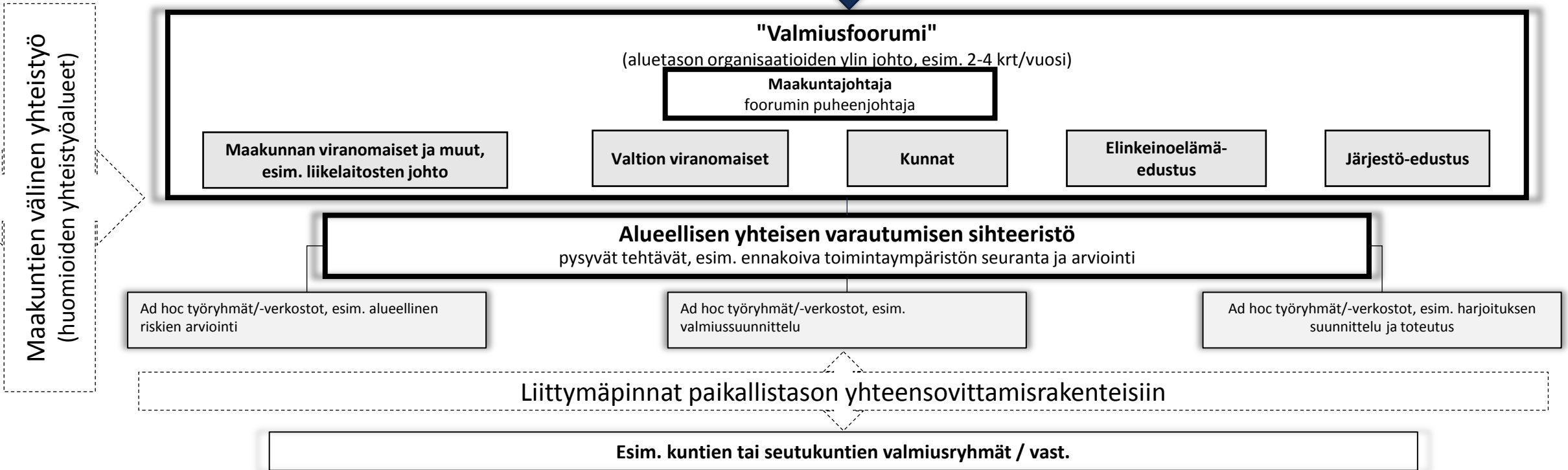

Yhteistä turvallisuussuunnittelun ja varautumisen koordinaatiossa

- ✓ Alue- ja paikallistason toimintaa
- ✓ Molemmat edellyttävät laaja-alaista, pitkäjänteistä ja jatkuvaa yhteistyötä
 - julkinen sektori ja viranomaiset
 - yritykset
 - järjestöt
- ✓ Tarve koordinaatorakenteille
- ✓ Tarve yhteiseen (ja toimijakohtaiseen) riskien ja turvallisuusongelmien tunnistamiseen ja arviointiin
- ✓ Suunnittelun yhteiset prosessit
- ✓ Samat toimijaorganisaatiot, usein myös ihmiset

Varautumisen alueellinen yhteensovittaminen verkostoissa

Varautumisen yhteensovittamisen (ja turvallisuussuunnittelun?) yhteiset rakenteet

Turvallisuussuunnittelu & varautuminen

- Eri tulokulma turvallisuuden tuottamiseen ja sisällöllinen agenda, mutta rakenteet, toiminnot kovin samansuuntaisia, puhumattakaan päämäärästä
- Viedäänkö näitä erillisinä vai yhdessä eteenpäin?

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
kirjaamo@intermin.fi